



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK GEDIFFERENTIEERD TOEZICHT

basisschool Jacinta

Plaats : Breda
BRIN nummer : 08WW|C1
Onderzoeksnummer : 291063
Datum onderzoek : 17 januari 2017
Datum vaststelling : 10 maart 2017

SAMENVATTING

Basisschool Jacinta heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het team van Kbs Jacinta hecht veel waarde aan een brede ontwikkeling van leerlingen, wat goed tot uiting komt in het aanbod.

De leraren besteden in de lessen veel aandacht aan het groepsklimaat en afspraken over hoe je met elkaar omgaat. Leerlingen en ouders ervaren de school als veilig en prettig.

De school heeft goed grip op haar eigen ontwikkeling. Ze evalueert niet alleen de resultaten, maar gaat bijvoorbeeld ook regelmatig na of het lesgeven door de leraren op orde is. Alle leraren denken vanuit kwaliteitskringen na over wat goed onderwijs is en welke verbeterstappen gezet kunnen worden.

Wat kan beter?

De school wil meer aandacht aan de 21e eeuwse vaardigheden - zoals een onderzoekende leerhouding en samenwerken - besteden. De mogelijkheden om juist deze vaardigheden te stimuleren ziet zij vooral in het projectmatig werken binnen wereldoriëntatie. Echter ook binnen de reguliere taal- en rekenlessen doen zich veel mogelijkheden voor. De leraren kunnen deze nog beter benutten.

De leerlingen van Kbs Jacinta halen gemiddeld voldoende eindresultaten, maar ten opzichte van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie zijn de streefdoelen die de school hiervoor hanteert niet erg ambitieus. De school zou met hogere ambities waarschijnlijk meer uit de leerlingen kunnen halen. Zij is zich hier weliswaar van bewust, maar een gericht beleid hierop is nog niet ontwikkeld.

Wat moet beter?

Er zijn op dit moment vanuit de wettelijke eisen geen punten die om directe verbetering vragen. De basis is in orde, alle onderzochte standaarden zijn als voldoende beoordeeld.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een pilot-onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool Jacinta. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 17 januari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, teamcoördinatoren, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op basisschool Jacinta. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Kbs Jacinta is een school waar leerlingen voldoende leren en waar zij een rijk en breed onderwijsprogramma aangeboden krijgen. De leraren leggen goed uit en hebben de ontwikkeling van de leerlingen op de basisvaardigheden goed in kaart. Zij stemmen hun onderwijs voldoende af op de geconstateerde verschillen tussen leerlingen.

Gezien de kenmerken van de populatie kan de school haar streefdoelen voor de cognitieve ontwikkeling nog wel ambitieuzer stellen. Bovendien kan het interessant zijn om ook voor andere onderdelen uit het brede aanbod (zoals cultuureducatie en de competenties die binnen het wereldoriënterend onderwijs centraal komen te staan) de resultaten van het onderwijs in kaart te brengen.

De school heeft haar veiligheidsbeleid nagenoeg op orde. Ouders en leerlingen ervaren de school als veilig. De structuur voor kwaliteitszorg is helder en wordt eenduidig toegepast. Het team staat open voor ontwikkeling en vernieuwingen.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL JACINTA

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod			•
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Het aanbod is breed en onderscheidend door de expliciete aandacht voor cultuuronderwijs.

Het vernieuwen van het aanbod is op Kbs Jacinta al enkele jaren een centraal thema binnen de schoolontwikkeling. De school vernieuwt niet alleen vanuit het oogpunt van het actualiseren van methodes, maar grijpt dit ook aan om substantiële veranderingen door te voeren. Veranderingen die voortkomen uit haar visie op onderwijs in de 21e eeuw.

Verbeteringen zijn allereerst zichtbaar doorgevoerd in de kleutergroepen. Daar is nu sprake van een goed doordacht en samenhangend aanbod waarin doelgericht werken centraal staat. Op de tweede plaats is het aanbod op gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling verbeterd door volledig volgens de principes van 'Kanjer' te gaan werken.

Actualisering van het aanbod is vooral aan de orde binnen het reken- en taalonderwijs door de aanschaf van nieuwe methodes die meer mogelijkheden tot differentiatie bieden en beter gebruik maken van de mogelijkheden van ICT. Ook heeft de school nu - door de inrichting van een plusklas - voor leerlingen van alle niveaus een passend en uitdagend aanbod in huis.

Vernieuwing van het aanbod is vooral zichtbaar op het gebied van de wereldoriënterende vakken. De school slaat na een periode van onderzoek en experimenteren een wezenlijk andere weg in binnen deze vakken. Naast het kennis vergaren over de wereld zal de ontwikkeling van competenties als

samenwerken, reflecteren en zelf onderzoeken een hoofddoel worden binnen deze vakken.

Tot slot biedt de school een doorlopend aanbod gericht op cultuureducatie. De school werkt hiervoor nauw samen met verschillende Bredase culturele instellingen. Zo bezoeken leerlingen regelmatig musea en haalt de school kunstenaars binnen de school.

Zicht op ontwikkeling is op orde, maar kan nog beter aansluiten bij het brede aanbod van de school.

Kbs Jacinta maakt gebruik van een compleet leerlingvolgsysteem voor de basisvakken en de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leraren gebruiken de gegevens uit dit systeem samen met de informatie uit dagelijkse observaties en methodegebonden toetsen om het onderwijs zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de leerbehoeften van leerlingen. Dit doen zij aan de hand van groepsplannen. Doordat de groepsplannen voor taal, lezen en rekenen ontleend zijn aan de methodes, worden zij na ieder lesblok of hoofdstuk geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Hiermee zijn het flexibele en 'levende' documenten geworden die ondersteunend werken voor de leraren.

De school zou haar systematiek nog kunnen versterken door ook te zoeken naar mogelijkheden om de leerlingen te volgen op de minder 'toetsbare' onderdelen, zoals mondelinge taal maar ook de competenties die de leraren met het cultuuronderwijs en het wereldoriënterend onderwijs hopen te ontwikkelen. Ook binnen die competenties zullen leerlingen immers verschillen en zal de behoefte aan afstemming aanwezig zijn.

Didactisch handelen; de leraren organiseren hun lessen adequaat en leggen goed uit, maar kunnen hun tijd effectiever besteden en leerlingen meer stimuleren in hun autonomie.

Kbs Jacinta beschikt over een informatieve zelfevaluatie op het gebied van het didactisch handelen. Uit deze evaluatie blijkt dat het lesgeven op deze school op orde is, maar tegelijkertijd ook nog ruimte voor verbetering biedt. Op basis van de afgelegde groepsbezoeken sluiten wij bij deze bevinding aan. De basis van het didactisch handelen is in alle groepen goed. De leraren stralen rust en empathie uit, leggen goed uit en maken aan leerlingen duidelijk wat van hen verwacht wordt. De ruimte voor verbetering betreft een tweetal punten. Op de eerste plaats kunnen de leraren de leerlingen nog meer stimuleren in hun autonomie, door hen meer zelf te laten onderzoeken wat de bedoeling van een verwerkingsopdracht is en door bewuster na te gaan welke leerlingen toe kunnen met een beknopte instructie. Op de tweede plaats kunnen de leraren

kritischer nagaan of geplande activiteiten - vooral tijdens de inloop en het zelfstandig werken - ook zinvolle activiteiten zijn die passen bij de leerdoelen die op dat moment actueel zijn.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

De leraren van Kbs Jacinta zijn trots op hun veilig en prettig schoolklimaat; het veiligheidsbeleid om dit te waarborgen is bijna op orde.

De school biedt een veilig pedagogisch klimaat, waarin veel aandacht is voor de sociale veiligheid van leerlingen. De school is daar trots op; de leerlingen en hun ouders bevestigen dit beeld. De school maakt gebruik van 'Kanjer' en voert dit concept volledig door. Ze is blij dat nagenoeg alle leraren de opleiding die gekoppeld is aan dit programma met succes hebben afgerond.

De school geeft aan dat zij weten dat de wetgeving op het gebied van sociale veiligheid op een aantal punten aangescherpt is. Dit vraagt dat zij al hetgeen zij op dit gebied doen nog eens kritisch ordenen en in een overzichtelijk veiligheidsplan bij elkaar zetten. Het bestuur initieert dit ook centraal en het is de verwachting dat aan het einde van het schooljaar, het veiligheidsbeleid uitgewerkt en beschreven is conform de wettelijke voorschriften.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Resultaten; voldoende maar vragen alertheid.

De Centrale Eindtoets van de afgelopen drie jaar toont aan dat de leerlingen gemiddeld voldoende leren. Nadere analyse leert echter dat het niveau van de resultaten ten opzichte van vijf jaar geleden een dalende trend laat zien. De school heeft daar niet direct een verklaring voor, maar heeft mede op basis van de tussentijdse resultaten wel ingestoken op verbetermaatregelen voor alle leerjaren. De komende toetsperiode zal blijken of deze al tot effect hebben geleid.

Naast het verbeteren van de cognitieve resultaten zou de school ook kunnen nagaan of zij op andere gebieden resultaten in kaart wil brengen. Dit hoeft niet zozeer via toetsen, maar kan bijvoorbeeld ook aan de hand van vaardigheidsmeters, portfolio's en observatie instrument.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg; goed in structuur en samenhang waarbij de analyse van resultaten op schoolniveau nog sterker kan.

Kbs Jacinta kent een heldere cyclus van kwaliteitszorg welke geënt is op een bestuurlijke aanpak. Zij gebruikt deze structuur consequent als basis en in samenhang voor de schoolontwikkeling, waardoor de cyclus van kwaliteitszorg stevig verankert ligt in de schoolontwikkeling. Sterke elementen zijn de evaluatie van het didactisch handelen en de onderwijskundige organisatie op basis van kwaliteitskringen. Inhoudelijk is er wel een kanttekening te plaatsen. Het is namelijk maar zeer de vraag of de streefdoelen die de school voor haar cognitieve opbrengsten hanteert wel ambitieus genoeg zijn. Op basis van de kenmerken van de populatie (die gedetailleerd geanalyseerd zijn) zouden hogere streefdoelen verwacht mogen worden.

Een professionele schoolcultuur waarbinnen de verantwoordelijkheid voor de schoolontwikkeling breed gedragen wordt.

De professionele kwaliteitscultuur, een sterk punt van de school, biedt een goede basis voor de schoolontwikkeling. De leraren participeren in kwaliteitskringen en een flink aantal leraren heeft zich door scholing gespecialiseerd in voor de school relevante onderwerpen, zoals het omgaan met hoogbegaafde leerlingen, omgaan met gedragsproblemen en het leren omgaan met leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. In de praktijk blijkt het nauwelijks nodig te zijn om te bewaken of iedere leraar zich wel op tijd laat bijscholen. De meeste leraren komen op eigen initiatief met scholingsverzoeken die vrijwel altijd aansluiten bij de actuele ontwikkelingen binnen de school. Het team geeft aan dat het tevreden is over de schoolcultuur.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de overige naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Jacinta. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het team van Kbs Jacinta is trots op het mooie resultaat van het kwaliteitsonderzoek dat de Inspectie van het Onderwijs op 17 januari 2017 op de school heeft uitgevoerd.

Wij vinden het fijn dat erkend wordt dat de sfeer op onze school zich kenmerkt als veilig en prettig en dat de waarde die wij hechten aan een brede ontwikkeling volgens de Inspectie goed tot uiting komt in ons aanbod. Ook zijn we verheugd dat onze inzet van de afgelopen jaren om in de kleutergroepen een doelgericht en samenhangend aanbod te realiseren, beloond wordt met een goede beoordeling. Tevens ervaren we de opmerking welke gemaakt wordt over het grip hebben op onze eigen ontwikkeling, als een mooi compliment voor onze professionele cultuur.

Daarbij is het mooi te kunnen concluderen dat onze zelfevaluatie van goede kwaliteit is aangezien zij op alle standaarden congruent is met het oordeel van de Inspectie.

Daarnaast bieden het onderzoek, de gesprekken met de Inspectie van het Onderwijs en de bijbehorende rapportage ook aandachtspunten welke bruikbaar zijn binnen de schoolontwikkeling.

Een eerste aandachtspunt dat we ter harte nemen is de gevraagde alertheid voor de resultaten. Hoewel we onszelf hiervan reeds bewust waren en we hierop ook al interventies hebben gepleegd, zullen we ons nog scherper richten op dit onderdeel. Zo hebben we direct bij de toetsing LOVS van januari de schoolnorm verscherpt en zijn we aan de slag gegaan met het advies lesbezoeken af te leggen om na te gaan of de effectiviteit van de activiteit voldoende is, o.a. bij de technisch-leeslessen.

Daarnaast zullen wij ons onderwijs de komende jaren verder ontwikkelen op het gebied van de 21st-century-skills. Hierbij zullen we aandacht hebben voor hoe de vaardigheden breder ingezet kunnen worden en voor de wijze waarop we de ontwikkeling in de vaardigheden kunnen volgen en vastleggen.

Graag benoemen wij op deze plaats ook de positieve ervaring die wij opgedaan hebben met het nieuwe toezichtskader.

Het woord dat volgens ons dit nieuwe toezichtskader kenmerkt is "dialog". De werkwijze nodigt uit tot een kritische zelfreflectie, hogere schoolambitie en tegelijkertijd wordt de eigen verantwoordelijkheid ons inziens gestimuleerd.